

tako dobro zdelo, ker se je izkazala Jožkova poštenost. In tako veseli so bili vsi zaradi Jožka, da jim jeza ali nejevolja na Lucija ta hip še na misel ni prišla. Zato pa je dejal stric: »Lucio, ti si pa zapomni jedenkrat za vselej: čez sedem let pride vse na dan, če ne prej. Pri Jamniku, kjer si povračeval dobroto z nehvaležnostjo, ne moreš več ostati. Da pa ne boš po svetu zabredel še huje, kakor si sedaj, priporočil te bom znanemu mi rojaku tvojemu v Gradcu, in veselilo nas bo vse, če boš pri njem pošten.«

Lucio je skesan prosil odpuščenja obetajoč resnično poboljšanje. — Jeseni pa ni bilo na Jamnikovem domu ne Lucija, ne Jožka, ne dobrega — strica.

Povesti iz avstrijske zgodovine.

(Piše Al. Stroj.)

V.

Albreht II.

Albreht II. se je moral v svoji starosti bojevati s prebivalci mesta Curiha v Švici, kjer so imeli Habsburžani mnogo posestev. Meščani so se namreč uprli njegovemu namestniku. Albreht torej pride pred mesto s svojimi vojaki, da bi kaznoval uporne podložnike. Toda mesto je bilo dobro zavarovano; šest mesecev ga oblega vojvoda brez uspeha. Tedaj se pa njegovim sovražnikom pridružijo še Bazelčani in napadejo avstrijske vojake. Albreht je moral opustiti obleganje mesta Curiha in prej ukrotiti Bazelčane. Napoti se torej proti temu mestu.

Mej tem pa zadene Bazel strašna šiba božja. 18. vinotoka l. 1356. nastane silen vihar: po hribih in gorah so padala drevesa, po dolinah pa je bil silen šum. Na zemlji so nastale velikanske razpoke, iz katerih je švigal ogenj in so se vzdigovali neprijetno dišeči žvepleni pari. Nato se prične tresti, in deset sunkov je hitro drug za drugim pretresalo zemljo. Veliko vasij in 84 gradov je bilo porušenih, polovica mesta Bazela popolnoma razdejana. Mestno ozidje je razpadlo. Vrh vse nesreče nastane v mestu ogenj, in osem dnij ga ni bilo mogoče pogasiti. Bridko so zdihovali umirajoči, jokali ranjeni in bolniki, na pomoč klicali žežeči.

Ko so Albrehtovi svetovalci zvedeli, da je ponosno mesto Bazel v razvalinah, prigovarjali so vladarju, naj takoj gre z vojsko proti mestu in podjarmi prebivalce, mesto pa popolnoma uniči. Zelo nejevoljen jih zavrne plemeniti vladar: »Kdo bi si pač drznil tako nesrečne ljudi še z vojsko nadlegovati? Prav nič naj se Bazelčani ne bojé, da bi jim bil sedaj Albreht Avstrijski še — sovražnik!«

Tako je govoril Albreht, ravnal pa še veliko bolj plemenito. Vojake je takoj odpustil, svojim podložnikom okolu bližnjih posestev pa je ukazal, naj

nemudoma gredó Bazelčanom na pomoč. Ko so bili meščani še vsi zbegani in preplašeni, prišlo jim je 400 avstrijskih podložnikov pomagat; pripeljali in prinesli so s seboj živeža, lesa in denarja. Potem so jeli podirati poškodovana poslopja, kakor je ukazal Albreht. Slednjič je dal plemeniti vladar na svoje stroške sezidati poslopja v Kovaških ulicah od Renskega mostu do Žitnega trga.

Z neizbrisnimi črkami je zapisano v zgodovini blago ravnanje vrlega Albrehta, ki je tako plemenito lajšal bedo ponesrečencem po potresu. Poleg imena Albrehtovega bode pa imenovala zgodovina ime viteškega našega cesarja Franca Jožefa I. — Ljubljano, glavno mesto Kranjske in središče slovenskih pokrajin, je zadela 14. malega travna t. l. nesreča, podobna oni v Bazelu, vendar — hvala Bogu — ne tako huda. Potres je uničil veliko poslopij, nesrečnih storil premnogo družin. Naš presvitli cesar je prvi poslal 10.000 gld. podpore Ljubljančanom in 5000 gld. okoličanom. Pa to še ni bilo dovolj Njegovi očetovski ljubezni. V svoji veliki naklonjenosti do zvestih podložnikov je 7. maja sam prišel v Ljubljano, tolažit nesrečne meščane in navdajat jih z novim upom. Hvaležni slovenski narod nikdar ne bo pozabil, da je ob veliki nesreči presvitli vladar v Ljubljani sam tolažil z lajšajočimi besedami ubogega bolnika v bolnišnici, da je dobrotljivo pogledal v kuhinje, ki jih je ustanovila krščanska ljubezen revežem, in da je v potrta srca vdihnil nove upe in nove nade.

Mrtvaška glava.

(Po národní pripovedki zložil Gr. Gornik.)

Šodé se pod nebom oblaki,
Viharji po zemlji bucé,
Z gradu odmeva pesen,
Z gradu se okna bliščé.

„Pozdravljam te, družba vesela,
Pozdravljam, prijatelji vas,
Da gostov obišče jo mnogo,
Odlike je hiši izraz.

Ko glave štejem drage,
Med njimi le jednega ni,
Ki v gôsti sem vabil ga davi, —
Le to mi veselje kali.

Saj veste, tam v gozdu samotnem
Stoji razrušeni hram,
Pravljica golči, da pred leti
Puščavnik prebival je tam.

Privlekla mrtvaško glavo
Iz kočé je jata psov,
Ko jezdil po gozdu sem davi,
Ko jezdil sem davi na lov :

„Gotovo si žejna in gladna,
Proseč zastavljaš mi pot,
Pa pridi drevi mi v gôsti,
Tam čaka te hleb in sod.

Če v grobu ni meje življenju,
Na grad mi pridi zvečer,
Tam čaka te družba vesela,
Na svetu ni take nikjer!“

Takó sem, prijatelji, vabil, —
Takó sem vabil zaman,
Ker v grobu je meja življenju,
Ker meja le grob je hladan!“

A čuj bobneče grmenje,
Na nebu bliski goré,
In skozi okna visoka
Mrtvaške se glave režé.

Utihne žvenk kozarcev,
Utihne pevcev glas,
V dvorano stopi starček,
Oj starček sivih las.